Օրագիրն ամեն ուրբաթ 8 միանեակ էջ ամենամեծ ֆորմատով կը բերէ քեչնի օրագրաց 6 վ. 6 պատկեր 3½ պետական մեծութեամբ վ. նուիրեալներու 20 փարա արժէ։ Թաչդասարեան մի-ամեայ կազմելու համար հինգ հատ վ. ամբողջ տարուան 37½ դրչ։ Աղ բարա իրավ բաներէն կը ծանօթանալի վ. հասցէ պիտի ուղղուին կ՚օգնէ մեզի։

ՕՐԱԳԻՐ

ԾԱՂԻԿ ԱՒԱՓՅԱՆՑԻՒՆՑ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱՂԳԱՅԻՆ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ

Հրատարակութեան գինը տարեկան ն. 16 միայն Աւստրայի Օրագիրին հաղորդակցութեան մէջ Օ. Թօճատարեան իսմիրնի կ՚օգնէրիչ-ճէլէպ տիր։ Ուսմունքայիր մէքթուպներն նէշրի բան բասըզ տըր։

ԱՒԱՆԴՆ ՏԱՐԻ | 1869 ՀՈՒՆՒԱՐԻՆ 7 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ | ԹԻՒ 25

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 7 ՀՈՒՆՒԱՐԻՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զանազանութիւն։

Այն Ազգին մէջ՝ ուր պարզ ազգային քաղաքականութիւն մը կամ վերին սկզբունք մը չկայ, այն ազգին վարչական մարմինը հակառակարար անձնական շահուն նաւու մը պէս՝ միշտ կը շարժի առանց կարենալու ճամբան շարունակել։

Ահա մեր ազգը և մեր ազգային վարչութիւնը։

Ո՞րն է մեր ազգային քաղաքականութիւնը կամ սկզբունքը որ՝ ազգային վարչութեան գլուխը գտնուելիք նաւապետին իր նաւուն ղեկը դէպ ի այն ուղղէ և նաւուն մէջ գտնուողներուն չնկոցի տեղի չի տայ։

Բնիւզեան Մկրտիչ պէյ մը՝ քաղաքական ժողովոյ առնախագահ կը լլայ՝ Նեվրուզեան Յովակիմ էֆէնտին ալ անոր գործակից, առանց անունը կը բաւէ որ՝ իմացուի թէ տերութենին անկախ են, այսինքն ամենակատար հրամանակատարները չեն, այլ ազատ քաղաքացի հրամանակատարները ամենայնէ ազգը լուր գոհութիւնը կը յայտնէ թերութեանց աչք գոցելով և արարքնին խստիւ չքննադատելով։

Փանոսեան Կարապետ էֆէնտի հիւանդանոցը իր անօրէնութեանը տակ կաւնէ և առաջին պայման կը գնէ անդրդուելի, անկախ ո՛ւրկից — ոչ ազգէն այլ տերութենէն ամենայն առնողներէ բազկացեալ ժողովէն։ Բաւական է որ՝ այս անկախ բառը կը լսուի իսկոյն ազգը իր ձեռքը կերկնցնէ Փանոսեան էֆէնտիի, կօգնէ անոր և կանխէ կարդալ այն թերթը՝ որ անոր արարքը կը քննադատէ խստիւ։

Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ ինքնաբերաբար այ և ձախ կողմեր կը կազմուին։ Տերութենէն ամենակամ կաւելները՝ ժողովին այ կողմի ամբոխները կընտրեն իրենց, իսկ պարզ քաղաքացիները կը քաշուին ձախ կողմը։ այն որ ձախ կողմը կանցնի, հա՝ առ ալ գնայ այն կողմը ըսելով՝ ձախակողմեան կը փափաքի, իսկ եթէ այ կողմէն մէկը ձախ կողմը անցնի, իսկոյն ձախակողմեանք կը նային թէ այդ որու քով եկաւ, հա, կըսեն՝ առ ալ պիտի որսան իրենց, և ալ կամ կզգուշանան անկից և կամ կը փորձեն։ Օգոստոս 28 ի ժողովոյն մէջ ներփոխանորդներէն ոմանք թեպետ ժողովին ձախ կողմը նստած՝ բայց աջակողմեան գաղափար յայտնեցին, իսկ հրաշիք թէ համոզմամբ չենք գիտեր, սեպ. 4 ի ժողովոյն այ կողմը նստած էին, հա, ըսին ձախակողմեանք իրենք իրենց, ձեր տեղը հոգ էր, հոգ գայիք։

Աւրջ այս նշաններէն և իրողութիւններէն եթէ կրնանք բան մը հանել, այն ալ սա է որ՝ ամեն սահմանադրական ազգայ մէջ գտնուած՝ ալակողմեան կամ ձախակողմեան և կամ պաշտպանողական ու յարձակողական կուսակցութիւնը մեր մէջ ալ գոյացած է։

Բայց մի՞թէ միւս սահմանադրական ազգայ մէջ գտնուած այս կուսակցութիւնները՝ իրարու դէմ երբ վիճին «Լէ՛ էլլ-ոց պէրմ ձաայել ըսելո՞վ կը փաստարանեն, և մէկ կառավարութեան մէջ երկու երեւակայական ոէ՞ր կը ցուցնեն, քաւ լիցի. բնութեան մէկ հրաշալի պարգեւն է որ՝ ամեն բանի մէջ թէ բարոյական թէ նիւթական երկու իրարու հակառակ քննիթիւլ կարգուած է, վանողական և ձգողական, այս երկուքէն մէկուն չընկրկիլը անկարելի է։

Ուստի այս կուսակցութիւններն ալ մէկ գլխուն իբրև երկու թեւերը մէկը ալ միւսը ձախ, իրարու հակառակ՝ միշտ գործադրուն հաւասարակշռութիւնը կը պահեն, Կապէ թեւիդ մէկը՝ թէ ալ ըլլայ թէ ձախ, և այդ կերպով քալել ուզէ, անշուշտ դժուար կ՚ըսէ որ՝ այն կապուած ձեռքդ քակուի որ ինքը իր հաւասարակշռութիւնը գտնէ։ Մինչև որ կապուած թեւդ չը քակուի, քալելդ չի կրնար դիւրանալ և շատ կը հոգնիս, միանգամայն միշտ ուզդ ներքնապես չարժելով թեւիդ մէկուն պէտքը ամեն մէկ քայլափոխիդ քեզ կիմացնէ։

Ձիւղ այսպէս է նաև կառավարական գործերն ալ. Գաղղիոյ մէջ եթէ ձախակողմեանք չըլլային՝ Գաղղիա իր դրացիները չէր ըսեր «Լէ՛ էլլ-ոց պէրմ ձաայել ըսելո՞վ կը փաստարանեն, և մէկ կառավարութեան մէջ երկու երեւակայական ոէ՞ր կը ցուցնեն, քաւ լիցի. բնութեան մէկ հրաշալի պարգեւն է որ՝ ամեն բանի մէջ թէ բարոյական թէ նիւթական երկու իրարու հակառակ քննիթիւլ կարգուած է, վանողական և ձգողական, այս երկուքէն մէկուն չընկրկիլը անկարելի է։

Ուստի մի՞թէ ամօթ եւ երկու տերով ծառայել եղած կըլլայ մեր ալ այս վիճակը երբ իրարու հակառակ կուսակցութիւնք գոյացած են։ Ես չեմ կարծեր թէ անոնք որ՝ «Լէ՛ էլլ-ոց պէրմ ձաայել կըսեն «Լ կըսէ՛ էլլ-ոց պէրմ ձաայել ուզած չըլլան, միանգամայն կուզեմ հաւատալ որ՝ անոնք խաբուած են հեռուն չը տեսնելով լրագրին մէկուն ըրած այն ակնարկութիւնը որ՝ երկու շահ և երկու շահուց պաշտօնեաները կերազեր ազգին մէջ, կուզեմ նաև հաւատալ որ՝ այդ ըրագիրն ալ միամտաբար գրչին վախճացած ըլլայ՝ այնպիսի ակնարկութիւն մը որ՝ վատանգաւոր նաև անպարկեշտ է։

Ուստի չերկարելով այդ կէտին վրայ կամփոփենք խօսքերնիս թէ՝ մենք մէկ տէր մ՚ունինք այն է Օգոստափառ կայսրը, և մէկ քաղաքականութիւն ունինք՝ այն է Հաթթի հիւմայունով խօստացուած բարեկարգութիւնները, իսկ մեր ազգին մէջ երկու թեւ կայ այս Օգոստափառ տիրոջը և այս քաղաքականութեանը։

Թեւին մէկն է ձախակողմեան երեսփոխանաց խօսքը և ապնք ընտրող ժողովրդը, միւս թեւն է ալակողմեանց խօսքը նոյնպէս իրենց ընտրողները։

Ձախակողմեանց նպատակն է Հաթթի հիւմայունով ապահովեալ մեր ազգային արտօնութիւնները ուղղակի, առանց ժամանակ կորսնցնելու և ճշմարտապէս Ներին վերահսկութեան պաշտօնեից իմացնել և գարմանը խնդրել. իսկ ալակողմեանց բռնած դիրքն է ապաստով, վախելով, մեր ցաւերը մեզմելով և այլայլելով իմացնել ու գարմանը խնդրել։

Մեզ այնպէս կերեւայ և կրնանք ալ ազգային թերթերուն բոլորը յօդուածնեբուն ոգին ամփոփելով հաստատել թէ՝ հայոց մէջ այս երկու կուսակցութիւնէ և այս երկու տարբերութիւնէ ոչ ուրիշ կուսակցութիւն կայ և ոչ տարբերութիւն։

Բայց որովհետև Բ. Դուռն ամենակատար հայազգի պաշտօնէից վրայ այնպիսի գուցէ սխալ գաղափար մը տարածուած է թէ՝ ասանք ամենակատար ըլլալնուն բնութեամբը՝ չեն կրնար անկախ քաղաքացի հայերուն պարզութիւնն ու անկեղծութիւնն ունենալ, ուստի և ընդհանրապէս այն որ այս կարգէն է՝ ձախակողմեանց կասկածելի է։

Ազգիս տրամաբանութիւնը չը կրնար այս գաղափարը ըսուս ամենայնի արդարացնել, վասն զի չենք կրնար ըսել թէ՝ այն որ Բ. Դուռնէն ամենակատարներ, անպատճառ Բ. Դուռան պաշտօնէից անձնականն կանայը շողոքորթ գործիքն է և ոչ թէ Հաթթի հիւմայունով խօստացած բարեկարգութեանց անվեհեր գործիքը. ուստի և անբարութիւն է առանց գործին և սկզբունքին նայելու՝ այն որ Բ. Դռնէն ամենակատարներ՝ անպատճառ ալակողմեան է ըսել։

Ուրեմն ինչու այս կամ այն կողմ տատա-
նինք և անվերջ հերոսթեան դրօշին տակ՝ վե-
հերոսութեամբ չըսենք ինչ որ՝ ուղիղ սը-
բատաբանութիւնը մեզ կը ներէ ըսել։

Ասոր ահա մենք կը հարցնենք Ա.զգ այն
ձախակողմեան կուսակցութեան թէ՝ Ա.զգ-
ային Խաչն ժողովը մե՞ր կողմն է, թէ՝
ազգակողմեանց կողմը, և եթէ ազգակողմ
եանց կողմն է՝ առանց ամաչելու, առանց
ժամանակ կորսնցնելու և առանց ըսե-
լիքնիս ծամծմելու ըսենք թէ՝ Ա.զգին մեծ
մասը և ազգային հասարակաց կարծիքը՝
ձախակողմեանց նպատակաւոր է, և ըստ ո-
րում դուք ազգային հասարակաց կար-
ծիքին գործադիր իշխանութեան կը-
լոխը կը դառնուիք և ըստ որում Ա.զգա-
յին հասարակաց տիրող կարծիքին հա-
կառակը գոնուող կուսակցութեան ծա-
ռայող մարմին մը՝ նոյն ազգին գործա-
դիր իշխանութեան ղեկը բռնելովը, ազ-
գային նուաը հակառակառատ ալեաց դէ-
մը միշտ պիտի առաջանի և նաւուն մէջի
գոնուողներուն չդնկոյին տեղի ոտք, ու-
րեմն դուք եթէ ազակողմեան եք նաև եթէ
կը սիրեք ազգը՝ գոնէ այդ ղեկը ձեր
ձեռքէն և եթէ չեք ձգեր՝ մեք կառ-
նենք ձեր ձեռքէն։

Իսկ եթէ նա ազակողմեան չէ, այս-
ինքն մեր ցաւերը և մեր երաւունքները
առանց այլայլելու և առանց ժամանակ
կորսնցնելու տերութեան իմացնող մարմին
մ'է. և կամ այդ մարմնոյն սկզբունքը ար-
դի հասարակաց տիրող կարծիքին համա-
ձայն է՝ շարունենք բոլորտիքը և պաշտ-
պանենք զանի ազակողմեաց դէմ։

Ա.յս երկուքէն մեկը ըսել անհրա-
ժեշտ է ամեն անոնց որ Ա.զգերնին կը
սիրեն, որ ազգային պատրիարքարանը
մեր եկեղեցւոյ և մեր աւանդութեանց
պաշտօնատեղին, մեր որբոց և այրեաց
վերին պատսպարանը, և վերջապէս մեր
բարոյական հայրենիքը դիտեն։

Բայց սխալանքէ ազատելու համար՝
միշտ գործն ու սկզբունքը դիտենք՝ փո-
խանակ անձերը դիտելու։

Մ. Խմբագիր։

Ա.զգօպուտ Օրագրոյդ չորեքշաբթի
օրուան թիւրթին մէջ Սեբաստիոյ Թ. խոր-
հըրդոյն կողմէն Մարտիրոս Ռ. Փափազ-
եան ատորագրութեամբ հրատարակուած
խելմը նպաստելներուն միայն երկուքը նը-
կատողութեան արժան կը համարեմք։

Ա. Ես անտեսութիւն չեմ ը-
րեր, և ուրիշ մէկն իմ վկայութիւնս ան-
բա՛ է գտեր։ — Անցեալ քննութիւնդ
մէջ եթէ աշատութիւն ըրի, ներկայն
մէջ ալ Թ. խորհուրդը զիս իրրև քննիչ
չընդունելու միջոցը գտնելու էր, և եթէ
ուրիշ քննութեամբ մը իմ վկայութիւնս օ-
րինաւոր չէ գտուեր, այդ հակառակ վը-
կայութիւնն ալ վաւերական անոլոնելու
համար իմ ներկայութիւնս անհրաժեշտ
էր։

Բ. Մեր ոտած վկայութեան պար-
զեւաբաշխութեան հանդիսին չի կա-
դացուիլը մի միայն մեր պատուն խնայելու
համար է եղեր։ — Քննչաց պատիւը թա-
ղի մը խորհրդոյն հետ քնաւ առընչու-
թիւն չի կրնար ունենալ, ունենայ ալ նե՝
այնպէս պարադայի մէջ՝ի հարկէ պիտի
դադրէր, վասն զի եթէ մեր, և մանա-
ւորապէս իմ քաղաքացի դաւուն համար
ոտած վկայութիւնս կարդալ տրուէր,
Մ. հանդիսականք դիւրաւ պիտի նշմա-
րէին որ աշակերտաց յառաջադիմութեան
ներկայ աստիճանն անյագելոյն հետ բաղ-
դատելով բացարձակ հաւանութիւն և ոչ
մէկ քննիչ մը չէր կրցած տալ։ Եւ որպէս
զի հասարակութիւնն այս ըսածիս հա-
մոզուի, ահա կը հրաւիրեմ զԹ. խոր-
հուրդը որ տրուած վկայութիւններն հը-
րատարակէ։

Ա.յլանդակ յարձակումի՝ Փունջ
լրագրոյն երեքշաբթի օրուան թիւրթին
մէջ կար Տ. Լութֆեան ատորագրութեամբ։
Ա.տոր ինծի վերաբերեալ մասին ուս կը-
պատասխանեմ թէ հաճախակ կոչեցաք զը-
զաքաղաք ատեան ըսածն իւր խելացատակը
չէ ամենևին։

Հաճեցէք, Պ. Խմբագիր, մեր այս
պատասխանուս ալ անկիւն մը չնորհելու
որով մեզ համար չնորհակալ ձեղ լ՝ սրտէ։
1869 հոկտեմբեր 2 Յունվարար.

Ե՛. Տէրոյենց.

Մ. Բարեկամ.

Ա.րարատ լրագրոյն 5 թիւ թերթին
մէջ մեծ. Փանոսեան էֆէնտիի ստորա-
գրութեամբ հրատարակուած նամակ մը
մեր դեմ բաւական կծու կերպով կը խօ-
սերը։

Խօսելու և գրելու աղատութեան
բարեկամ ըլլալով երբեք չենք վհատանար թէ
մեզի դեմ ինչո՞ւ կը խօսերը, բայց միայն
սա կը զարմանանք որ մենք Մանդուսկի
և կամ Մեծ. Փանոսեան էֆէնտիի նը-
կատմամբ երբեք թշնամական քառ մը
գործածած չենք, և հետևաբար հակակ-
րութիւն մ'ալ չունենք և չունինք. ու-
րեմն չենք գիտեր թէ Մեծ. Փանոսե-
եան էֆէնտիի մեզի դեմ ինչո՞ւ այնչափ անարդա-
բար կը վարուի։ Աւրէնօք խնդրոյ մը նը-
կատմամբ կարծիք յայտնելը չանպատե-
ղայնութիւն է.

Կարծենք այս կէտը բաւական ծանր
է, որուն վրայ կը հրաւիրենք Մեծ. Փա-
նոսեան էֆէնտիի ուշադրութիւնը, առանց
նոսեան էֆէնտիի ուշադրութիւնը, առանց
երբեք ուրիշ բան մ'ըսելու իր գրածոյ
դեմ։ Ըստ որում ինչպէս ըսինք մենք և-
րեն դեմ խօսելու պատճառ մը չունինք.
վասն զի ինչպէս որ առաջ նոյնպէս և հի-
մա մենք իր բարեկամն ենք։

Թագ չը կասկածի Մեծ. Փանոսեան
էֆէնտի թէ արդեօք մեր դաղափարները
վոխուած են. անոնք որ մեր ղղայրանոյ
անդամակ եղած են, կրնան վկայել թէ
մենք միշտ ժողովուրդական մարդ մը ե-
ղած ենք, և նոյն ըլլալ կուզենք ընդ-
միշտ, բայց ներկայ խնդրոյն մէջ մեր կար-
ծիքը դեր. Խորէն սրբազանի նպատակա-
ւոր չէ եղեր, կարծենք այդ մասին ալ ա-
զատ ենք, և կարծենք Մեծ. Փանոս-
եան էֆէնտի ալ ազատ կը թողու զմեզ,
ըստ որում կարծեաց ազատութեան բա-
րեկամ է նա։

Հեռեւաբար չատ սխալ է կարծել
թէ Օտեան էֆէնտին չողբ.որթելով՝ մենք
իրմէ բան մ' ստատած ըլլանք։ Մենք
ոչ Օտեան էֆէնտիէն բան մը կսպասենք
և ոչ իսկ չողոքորթելու վատութեան կը
դիմանինք։

Աւետ։

Մ. Խմբագիր.

Ա.յս օրերս Գաղղիոյ կայսրուհոյն
մայրաքաղաքս գոնուելուն պատճառաւ,
Թագեցւոյմէ շատերը բարկայը լլանուն
երեկ չէը կրցան բաւական մեծագոյն մաս
ունենալ Թագ. ընդհանուր ժողովոյ դու-
ռմարման։ Ասոր կը խնդրուի որ՝ Մեծ,
Թագեցիկ յառաջնիայ կիւրակէ, ի ժամ
6, Ս. Եկեղեցւոյս մէջ ներկայ գոնուե-
լու բարեհաճին, որպէս զի եկեղեցւոյս և
վարժարանաց չինութեան սկզբնաւորու-
թիւնը օրաւուր հետևելով և իրեն դան-
գատանոյ տեղի չտրուի։

9 Հոկ. 1869 Թագ. խորհրդարան

Սամ. Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ
Թագ. խորհրդոյ
Փոխ. Աստեղագիրը Աստեղաբեր
Ց. Արշակեան Գեղեցիկ Տ-րոպեան.

Հալեպ Ա.յսն. Ս. Պատրիարքին երկը-
րումս վասքլ օրմուշ օրաուշնա տայիր
Թելեկրաֆ խոպերի ալընմասիշ օրաուշ
ահալի Թարաֆընան մերպագ օրնմագ-
տա սը ը. գիրա բաթրի.քհանե Թարա-
ֆընան աճելե կելեհին տեյու Թելեկրաֆ
քեշիտե օրնմուշ, վե աճելեթին կելիյո-
րում տեյի ճեվապ վերկմիշ իքեն, հալ-
եա աճելե լուղեթինին իճրասը տույու-
մամըշ սը ը։

Պիզե ապրե հապըն կէօրիւնեն չու
տուր քի, Խրիմեան Սրբազան միլլեթ
բաթրիկի ինթիխապ օրմուշ օրաուրու հալ-
տե, Խոթանպօլա կելիպ Թաղական սը ը-
սը ըլարը իլե օղրաշաճագ, վե պեյհու-
տե վադըթ սարի իթմեքտեն խոե, Մու-
շու լայըգը իլե սը բասընա դօյատ, վե
վանդլարտա իսլահաթ վազ խոպ, ան-
տեն սոնրա Խոթանպօլա կելեպ բեգ ա-
դրլը ըլեդ իթմիշ օլուր. գիրա բաթրիք-
լիք հեյեթի վազիֆեսի, հեման Խո-
թանպօլոտա, բաթրիքհանե մինասերի խո-
պերինտե օթուրմագլըդ օրմայըպ, ումում
միլլեթին տերահինե տերման պօլմագ
սը ը։

Ասնութատ՛ւդ մու տահա պիր դաչ այ
եվվելկերի, Մուշտա ֆիլան վանք տօյու-
տու, ֆալան տելիգանկը վուրտուտու, ֆա-
լան չիֆթ խարատ օլոտու վե սայրըհ տե-
յու իթթիհիմիդ շիքայեթլերի. ասնութ-
տո՛ւդ մու, Թաշբալարըն հալինե կյիտեն
վադըթ օրմագ իչին օրտարա խասեթին
միֆեթթիչ կեճտերմեկի տե յու թեքրար
սե թե ըրար նիտալար իթթիհիմիդ։

Նե աճայիպ չէյ. իչթե չիտան բաթ-
րիկիդ չախտեն օրատա պուլընմագ տա
օլոտուդու հարտե, տեօրթ բարա իթմեդ
Թաղական մուտարաղալարըմըզը ալինե յե-
ճեք բաթրիք պուրատա պուլընմասըդը
կիւճիմիդե կելիտօր. նա Թաշբալար նե
եաքըն, ընալար միլլեթ տե յո՛ղ մի, ընալար

ՊԱՏԱՐԱԳԱՏԱՐ

Ամառուան ժամանակ, երբ ամէն ինչ կանաչ է, ամէն ինչ ծաղկած է, ամէն ինչ ուրախ է, ամէն ինչ կենդանի է, ամէն ինչ կը սիրէ, ամէն ինչ կը սիրուի, ամէն ինչ կը խնդայ, ամէն ինչ կը զուարճանայ, ամէն ինչ կը պարէ, ամէն ինչ կը նուագէ, ամէն ինչ կը երգէ, ամէն ինչ կը ծիծաղի, ամէն ինչ կը ցնծայ, ամէն ինչ կը ժպտի, ամէն ինչ կը փայլի, ամէն ինչ կը ճոխանայ, ամէն ինչ կը հարստանայ, ամէն ինչ կը գեղեցկանայ, ամէն ինչ կը կատարելագործուի, ամէն ինչ կը ծաղկի, ամէն ինչ կը բուրէ, ամէն ինչ կը հրճուի, ամէն ինչ կը զուարթանայ, ամէն ինչ կը ջերմանայ, ամէն ինչ կը կենդանանայ, ամէն ինչ կը կեանքով լեցուի, ամէն ինչ կը կեանքով ապրի, ամէն ինչ կը կեանքով շնչէ, ամէն ինչ կը կեանքով ցնծայ, ամէն ինչ կը կեանքով խնդայ, ամէն ինչ կը կեանքով զուարճանայ, ամէն ինչ կը կեանքով ուրախանայ, ամէն ինչ կը կեանքով ժպտի, ամէն ինչ կը կեանքով փայլի, ամէն ինչ կը կեանքով ճոխանայ, ամէն ինչ կը կեանքով հարստանայ, ամէն ինչ կը կեանքով գեղեցկանայ, ամէն ինչ կը կեանքով կատարելագործուի, ամէն ինչ կը կեանքով ծաղկի, ամէն ինչ կը կեանքով բուրէ, ամէն ինչ կը կեանքով հրճուի, ամէն ինչ կը կեանքով զուարթանայ, ամէն ինչ կը կեանքով ջերմանայ, ամէն ինչ կը կեանքով

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ձրտասս Վարժարան Ընծայօ մեջ-
բերելիք 29 սա Մարտիս հոգեվար-
ձին ի Վենետիկ : Ներ Հայրապետ Վա-
ղարշակ Ալիշան Մխիթարեան Միա-
բանութենէն , որ ծնաւ ի Վենետիկ
1820 Յունուարի 15 , եւ ուր ի մա-
նուկութեան իւրում ուսաւ զհայե-
րէն լեզուս եւ զգրաբարս ի Մխի-
թարեան Հարսն , որոց ապա միա-
ցաւ ի 1838 , եւ ի 1841 ձեռնադրե-
ցաւ ի քահանայ : Ի 1843 ի Վիեննա
ուսաւ զբանասիրութիւն եւ զպատ-
մութիւն , եւ ի 1845 դարձեալ ի Վե-
նետիկ ուր ի 1847 ի Վարդապետ
բարձրացաւ : Ի 1848 ի Փարիզ ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1850 ի
Վենետիկ դարձեալ , եւ ի 1851 ի
Վիեննա , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նիս 1852 : Ի 1853 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1854 : Ի 1855 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1857 :
Ի 1858 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1860 : Ի
1861 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1862 : Ի 1863
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ
ցամիսն Յունուար 1864 : Ի 1865 ի
Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1866 : Ի 1867 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1868 : Ի 1869 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1870 : Ի 1871 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1872 : Ի 1873 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1874 :
Ի 1875 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1876 : Ի
1877 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1878 : Ի 1879
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1880 : Ի 1881 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1882 : Ի 1883 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1884 : Ի 1885 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1886 : Ի 1887 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1888 :
Ի 1889 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1890 : Ի
1891 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1892 : Ի 1893
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1894 : Ի 1895 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1896 : Ի 1897 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1898 : Ի 1899 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1900 : Ի 1901 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1902 :
Ի 1903 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1904 : Ի
1905 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1906 : Ի 1907
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1908 : Ի 1909 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1910 : Ի 1911 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1912 : Ի 1913 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1914 : Ի 1915 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1916 :
Ի 1917 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1918 : Ի
1919 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1920 : Ի 1921
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1922 : Ի 1923 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1924 : Ի 1925 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1926 : Ի 1927 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1928 : Ի 1929 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1930 :
Ի 1931 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1932 : Ի
1933 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1934 : Ի 1935
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1936 : Ի 1937 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1938 : Ի 1939 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1940 : Ի 1941 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1942 : Ի 1943 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1944 :
Ի 1945 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1946 : Ի
1947 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1948 : Ի 1949
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1950 : Ի 1951 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1952 : Ի 1953 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1954 : Ի 1955 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1956 : Ի 1957 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1958 :
Ի 1959 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1960 : Ի
1961 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1962 : Ի 1963
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1964 : Ի 1965 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1966 : Ի 1967 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1968 : Ի 1969 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1970 : Ի 1971 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1972 :
Ի 1973 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1974 : Ի
1975 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1976 : Ի 1977
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1978 : Ի 1979 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1980 : Ի 1981 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1982 : Ի 1983 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1984 : Ի 1985 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1986 :
Ի 1987 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1988 : Ի
1989 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1990 : Ի 1991
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1992 : Ի 1993 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1994 : Ի 1995 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1996 : Ի 1997 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1998 : Ի 1999 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2000 :
Ի 2001 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2002 : Ի
2003 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 2004 : Ի 2005
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 2006 : Ի 2007 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 2008 : Ի 2009 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 2010 : Ի 2011 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
2012 : Ի 2013 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2014 :
Ի 2015 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2016 : Ի
2017 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 2018 : Ի 2019
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 2020 : Ի 2021 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 2022 : Ի 2023 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 2024 : Ի 2025 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
2026 : Ի 2027 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2028 :
Ի 2029 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2030 :

Ի Վենետիկ Տպարանի Ս. Ղազարու
Ի Տպագրութեան Հայկազեան Լեզուի
Ի Տպարանի Մխիթարեան Հարց
Ի Վենետիկ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ձրտասս Վարժարան Ընծայօ մեջ-
բերելիք 29 սա Մարտիս հոգեվար-
ձին ի Վենետիկ : Ներ Հայրապետ Վա-
ղարշակ Ալիշան Մխիթարեան Միա-
բանութենէն , որ ծնաւ ի Վենետիկ
1820 Յունուարի 15 , եւ ուր ի մա-
նուկութեան իւրում ուսաւ զհայե-
րէն լեզուս եւ զգրաբարս ի Մխի-
թարեան Հարսն , որոց ապա միա-
ցաւ ի 1838 , եւ ի 1841 ձեռնադրե-
ցաւ ի քահանայ : Ի 1843 ի Վիեննա
ուսաւ զբանասիրութիւն եւ զպատ-
մութիւն , եւ ի 1845 դարձեալ ի Վե-
նետիկ ուր ի 1847 ի Վարդապետ
բարձրացաւ : Ի 1848 ի Փարիզ ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1850 ի
Վենետիկ դարձեալ , եւ ի 1851 ի
Վիեննա , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նիս 1852 : Ի 1853 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1854 : Ի 1855 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1857 :
Ի 1858 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1860 : Ի
1861 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1862 : Ի 1863
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1864 : Ի 1865 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1866 : Ի 1867 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1868 : Ի 1869 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1870 : Ի 1871 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1872 :
Ի 1873 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1874 : Ի
1875 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1876 : Ի 1877
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1878 : Ի 1879 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1880 : Ի 1881 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1882 : Ի 1883 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1884 : Ի 1885 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1886 :
Ի 1887 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1888 : Ի
1889 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1890 : Ի 1891
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1892 : Ի 1893 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1894 : Ի 1895 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1896 : Ի 1897 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1898 : Ի 1899 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1900 :
Ի 1901 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1902 : Ի
1903 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1904 : Ի 1905
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1906 : Ի 1907 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1908 : Ի 1909 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1910 : Ի 1911 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1912 : Ի 1913 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1914 :
Ի 1915 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1916 : Ի
1917 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1918 : Ի 1919
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1920 : Ի 1921 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1922 : Ի 1923 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1924 : Ի 1925 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1926 : Ի 1927 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1928 :
Ի 1929 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1930 :
Ի 1931 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1932 : Ի
1933 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1934 : Ի 1935
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1936 : Ի 1937 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1938 : Ի 1939 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1940 : Ի 1941 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1942 : Ի 1943 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1944 :
Ի 1945 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1946 : Ի
1947 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1948 : Ի 1949
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1950 : Ի 1951 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1952 : Ի 1953 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1954 : Ի 1955 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1956 : Ի 1957 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1958 :
Ի 1959 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1960 : Ի
1961 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1962 : Ի 1963
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1964 : Ի 1965 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1966 : Ի 1967 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1968 : Ի 1969 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1970 : Ի 1971 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1972 :
Ի 1973 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1974 : Ի
1975 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1976 : Ի 1977
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1978 : Ի 1979 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1980 : Ի 1981 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1982 : Ի 1983 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1984 : Ի 1985 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1986 :
Ի 1987 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1988 : Ի
1989 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1990 : Ի 1991
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1992 : Ի 1993 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1994 : Ի 1995 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1996 : Ի 1997 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1998 : Ի 1999 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2000 :
Ի 2001 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2002 : Ի
2003 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 2004 : Ի 2005
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 2006 : Ի 2007 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 2008 : Ի 2009 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 2010 : Ի 2011 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
2012 : Ի 2013 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2014 :
Ի 2015 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2016 : Ի
2017 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 2018 : Ի 2019
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 2020 : Ի 2021 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 2022 : Ի 2023 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 2024 : Ի 2025 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
2026 : Ի 2027 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2028 :
Ի 2029 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2030 :

Ի Վենետիկ Տպարանի Ս. Ղազարու
Ի Տպագրութեան Հայկազեան Լեզուի
Ի Տպարանի Մխիթարեան Հարց
Ի Վենետիկ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ձրտասս Վարժարան Ընծայօ մեջ-
բերելիք 29 սա Մարտիս հոգեվար-
ձին ի Վենետիկ : Ներ Հայրապետ Վա-
ղարշակ Ալիշան Մխիթարեան Միա-
բանութենէն , որ ծնաւ ի Վենետիկ
1820 Յունուարի 15 , եւ ուր ի մա-
նուկութեան իւրում ուսաւ զհայե-
րէն լեզուս եւ զգրաբարս ի Մխի-
թարեան Հարսն , որոց ապա միա-
ցաւ ի 1838 , եւ ի 1841 ձեռնադրե-
ցաւ ի քահանայ : Ի 1843 ի Վիեննա
ուսաւ զբանասիրութիւն եւ զպատ-
մութիւն , եւ ի 1845 դարձեալ ի Վե-
նետիկ ուր ի 1847 ի Վարդապետ
բարձրացաւ : Ի 1848 ի Փարիզ ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1850 ի
Վենետիկ դարձեալ , եւ ի 1851 ի
Վիեննա , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նիս 1852 : Ի 1853 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1854 : Ի 1855 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1857 :
Ի 1858 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1860 : Ի
1861 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1862 : Ի 1863
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1864 : Ի 1865 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1866 : Ի 1867 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1868 : Ի 1869 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1870 : Ի 1871 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1872 :
Ի 1873 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1874 : Ի
1875 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1876 : Ի 1877
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1878 : Ի 1879 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1880 : Ի 1881 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1882 : Ի 1883 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1884 : Ի 1885 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1886 :
Ի 1887 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1888 : Ի
1889 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1890 : Ի 1891
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1892 : Ի 1893 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1894 : Ի 1895 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1896 : Ի 1897 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1898 : Ի 1899 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1900 :
Ի 1901 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1902 : Ի
1903 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1904 : Ի 1905
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1906 : Ի 1907 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1908 : Ի 1909 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1910 : Ի 1911 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1912 : Ի 1913 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1914 :
Ի 1915 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1916 : Ի
1917 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1918 : Ի 1919
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1920 : Ի 1921 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1922 : Ի 1923 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1924 : Ի 1925 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1926 : Ի 1927 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1928 :
Ի 1929 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1930 :
Ի 1931 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1932 : Ի
1933 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1934 : Ի 1935
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1936 : Ի 1937 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1938 : Ի 1939 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1940 : Ի 1941 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1942 : Ի 1943 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1944 :
Ի 1945 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1946 : Ի
1947 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1948 : Ի 1949
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1950 : Ի 1951 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1952 : Ի 1953 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1954 : Ի 1955 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1956 : Ի 1957 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1958 :
Ի 1959 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1960 : Ի
1961 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1962 : Ի 1963
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1964 : Ի 1965 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1966 : Ի 1967 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1968 : Ի 1969 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1970 : Ի 1971 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1972 :
Ի 1973 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1974 : Ի
1975 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1976 : Ի 1977
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1978 : Ի 1979 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1980 : Ի 1981 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1982 : Ի 1983 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1984 : Ի 1985 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 1986 :
Ի 1987 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 1988 : Ի
1989 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 1990 : Ի 1991
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 1992 : Ի 1993 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 1994 : Ի 1995 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 1996 : Ի 1997 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
1998 : Ի 1999 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2000 :
Ի 2001 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2002 : Ի
2003 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 2004 : Ի 2005
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 2006 : Ի 2007 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 2008 : Ի 2009 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 2010 : Ի 2011 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
2012 : Ի 2013 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2014 :
Ի 2015 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2016 : Ի
2017 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մին-
չեւ ցամիսն Յունուար 2018 : Ի 2019
ի Վենետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցա-
միսն Յունուար 2020 : Ի 2021 ի Վե-
նետիկ դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն
Յունուար 2022 : Ի 2023 ի Վենետիկ
դարձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յու-
նուար 2024 : Ի 2025 ի Վենետիկ դար-
ձեալ , ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար
2026 : Ի 2027 ի Վենետիկ դարձեալ ,
ուր մինչեւ ցամիսն Յունուար 2028 :
Ի 2029 ի Վենետիկ դարձեալ , ուր
մինչեւ ցամիսն Յունուար 2030 :

Ի Վենետիկ Տպարանի Ս. Ղազարու
Ի Տպագրութեան Հայկազեան Լեզուի
Ի Տպարանի Մխիթարեան Հարց
Ի Վենետիկ